

STRĖVININKŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Strėvininkų socialinės globos namų (toliau – Globos namai) etikos kodeksas (toliau - Kodeksas) – įstaigos vidaus dokumentas, kuriuo nustatomi Globos namų darbuotojų veiklos vertybiniai etikos principai, dalykinio elgesio lūkesčiai ir standartai Globos namų veikloje.
2. Kodeksas reglamentuoja svarbiausias vengtino elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir Globos namų vidaus tvarkos dokumentai.
3. Kodekso tikslas - kurti kūrybišką ir geranorišką darbo aplinką, ugdyti tinkamus bei efektyvius darbuotojų tarpusavio ryšius, pagarbius santykius su paslaugų gavėjais, juos supančia aplinka, gerinti Globos namų darbuotojų įvaizdį visuomenėje bei pasitikėjimą Globos namų bendruomene.
4. Globos namų etikos kodekso *tikslai*:
 - 4.1. apibrėžti bendrus veiklos ir elgesio principus, kurių turi laikytis kiekvienas Globos namų darbuotojas, vykdydamas pareigybės aprašyme nustatytas pareigas bei funkcijas;
 - 4.2. ugdyti Globos namų darbuotojų atsakomybę už savo veiklos ir elgesio principų įgyvendinimą;
 - 4.3. apsaugoti Globos namų darbuotojus nuo neetiško elgesio.

II. ETIKOS PRINCIPAI

5. Globos namų darbuotojai privalo dorai ir sąžiningai atlikti profesines pareigas, būti objektyvūs ir nepriklausomi, įsipareigoti siekti etiško ir profesionalaus elgesio su paslaugų gavėjais, kolegomis, įstaigomis ir (ar) organizacijomis, visuomene.
6. Kodekse pateikti *etikos principai*, kurie turi būti taikomi kasdieninėje Globos namų darbuotojų veikloje:
 - 6.1. *Pagarbos asmens orumui ir žmogaus teisėms principas*. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas privalo:
 - 6.1.1. gerbti kiekvieno asmens prigimtinę vertę ir orumą;
 - 6.1.2. gerbti kiekvieno asmens teises ir laisves;
 - 6.1.3. elgtis taip, kad Globos namų darbuotojai ir paslaugų gavėjai pasitikėtų vieni kitais;
 - 6.1.4. su kiekvienu asmeniu elgtis rūpestingai ir pagarbiai, atsižvelgiant į individualius asmenų skirtumus ir kultūrinę bei etninę įvairovę.
 - 6.2. *Teisingumo principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:
 - 6.2.1. didinti socialinį teisingumą, vieningai dirbant komandoje su kolegomis, pagarbiai bendraujant su paslaugų gavėjais, nepaisant tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;
 - 6.2.2. būti teisingam nagrinėjant paslaugų gavėjų prašymus, skundus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis.
 - 6.3. *Nesavanaudiškumo principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:

- 6.3.1. siekti užtikrinti geriausią paslaugų gavėjų interesą;
- 6.3.2. praktinėje veikloje nesinaudoti savo darbine padėtimi;
- 6.3.3. nesinaudoti Globos namų nuosavybe ne darbinei veiklai;
- 6.3.4. nesinaudoti ir neleisti naudotis su darbine veikla susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;
- 6.3.5. vykdant savo pareigas ar siekiant paveikti kitų sprendimą neturėti asmeninių interesų ir nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams;
- 6.3.6. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;
- 6.3.7. dirbti paslaugų gavėjų ir visuomenės labui.
- 6.4. *Padorumo principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:
 - 6.4.1. elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų iš asmenų ar organizacijų, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą;
 - 6.4.2. būti lojalus ir paslaugus savo vadovybei, kolegoms ir paslaugų gavėjams.
- 6.5. *Nešališkumo principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:
 - 6.5.1. išklausti kiekvieną asmenį neturint išankstinio asmeninio nusistatymo;
 - 6.5.2. būti objektyvus ir elgtis nešališkai priimdamas sprendimus;
 - 6.5.3. nesivadovauti nuogirdomis bei nepatvirtinta informacija;
 - 6.5.4. pateikti kitiems darbuotojams ir pačiam paslaugų gavėjui objektyvią informaciją, kuri padėtų, o ne suklaidintų priimant asmeniui tinkamiausią sprendimą;
 - 6.5.5. nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems paslaugų gavėjams;
 - 6.5.6. konfliktinėse situacijose privalu išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
 - 6.5.7. nusišalinti nuo sprendimo priėmimo, kai yra pažeista psichologinė pusiausvyra arba tenka priimti sprendimą, susijusį su savo šeimos nario arba kito artimo asmens interesais.
- 6.6. *Atsakomybės principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:
 - 6.6.1. siekti paslaugų gavėjų gerovės, o jų geriausius interesus laikyti pagrindiniais;
 - 6.6.2. asmeniškai atsakyti už savo (įskaitant kolegialius sprendimus) veiksmų ir neveikimo padarinius, užduočių įgyvendinimą, informacijos ir dokumentų tinkamą naudojimą, tinkamą, rūpestingą, kvalifikuotą ir atsakingą savo pareigų atlikimą.
 - 6.6.3. atsiskaityti ir atsakyti už savo veiklą;
 - 6.6.4. užtikrinti, kad iš paslaugų gavėjų ir suinteresuotų šalių gauta informacija išliktų konfidenciali.
 - 6.6.5. atsakyti už teikiamų paslaugų kokybę.
- 6.7. *Viešumo principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:
 - 6.7.1. užtikrinti priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą, pateikiant savo sprendimų priėmimo motyvus;
 - 6.7.2. teisės aktų nustatyta tvarka teikti reikiamą informaciją kitiems darbuotojams ir paslaugų gavėjams.
- 6.8. *Pavyzdinumo principas*. Vadovaudamasis šiuo principu, darbuotojas privalo:
 - 6.8.1. būti nepriekaištingos reputacijos, gebėti deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulintis;
 - 6.8.2. būti mandagus, paslaugus ir tvarkingas;
 - 6.8.3. savo pareigas atlikti laiku, kokybiškai, atidžiai ir profesionaliai;
 - 6.8.4. būti tolerantiškas, pagarbiai elgtis su kolegomis, paslaugų gavėjais;

6.8.5. konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis objektyviai ir nešališkai, išklausyti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

6.8.6. pripažinti savo klaidas ir jas taisyti.

6.9. *Sąžiningumo principas*. Globos namų darbuotojai privalo savo profesinėje veikloje ir visuomeniniame gyvenime elgtis sąžiningai, garbingai ir atsakingai prieš save ir kitus, dalyvauti tik teisėtuose, socialinio darbo vertybes ir principus atitinkančiuose susivienijimuose ar veiklose, skatinti įstaigos, kurioje dirba, etišką veikimą.

6.10. *Skaidrumo principas*. Globos namų darbuotojai turi veikti skaidriai ir vengti situacijų, kuriose dėl asmeninių interesų ir (ar) šališkumo gali kilti abejonių dėl jų gebėjimo darbą atlikti objektyviai ir sąžiningai. Jeigu interesų konfliktas neišvengiamas, Globos namų darbuotojai savo tiesioginį vadovą privalo informuoti apie visas su tuo susijusias aplinkybes. Vadovaujantis skaidrumo principu, paslaugų gavėjams ir visuomenei nuolat teikiama objektyvi ir išsami informacija apie teikiamas socialines paslaugas, aiškinami ir pagrindžiami sprendimai bei jų motyvai (nepažeidžiant konfidencialumo principo).

III. ETINIAI SANTYKIAI SU BENDRADARBIAIS IR KITAIŠ SPECIALISTAIS

7. Vykdydamas profesines pareigas ir bendradarbiaudamas su kitais specialistais, Globos namų darbuotojas:

7.1. gerbia kolegų ir kitų specialistų profesines žinias ir profesinę patirtį;

7.2. konsultuojasi su kolegomis ir (ar) kitais specialistais, siekdamas teigiamų paslaugų gavėjų socialinės situacijos pokyčių;

7.3. laikosi solidarumo su kolegomis, teisingai ir taktiškai juos gina nuo nepagrįstos kritikos jų profesinėje veikloje.

7.4. kritiškai vertina bendradarbių ir/ar savanorių, pažeidusių etikos principus, elgesį. (pastebėję neetišką, nekompetentingą, žmogaus teises pažeidžiantį kolegos ir (ar) kitos įstaigos, organizacijos darbuotojo elgesį, informuoja tiesioginį vadovą, o šiam nesiėmus veiksmų – Globos namų direktorių);

IV. ETINIAI SANTYKIAI IR ATSAKOMYBĖ PASLAUGŲ GAVĖJAMS

8. Globos namų darbuotojai savo kasdieniame darbe siekia, kad, laikantis demokratijos principų, būtų užtikrinamos žmogaus teisės visiems asmenims, nepaisant jų tautybės, gyvenamosios vietos, lyties, tautinės ar etninės kilmės, odos spalvos, religijos, kalbos ar bet kokio kito statuso. Darbuotojai:

8.1. gerbia asmens orumą, privatumą ir savarankiškumą;

8.2. gerbia paslaugų gavėjų įvairovę, skirtingas kultūras ir vertybes;

8.3. priima visus paslaugų gavėjus lygiaverčiai;

8.4. skatina socialiai atsakingą paslaugų gavėjų apsisprendimą;

8.5. užtikrina lygias galimybes į informacijos, paslaugų, išteklių prieinamumą ir sprendimų priėmimą bei prasmingą visų asmenų socialinį dalyvavimą;

8.6. suvokia savo atsakomybę paslaugų gavėjams ir platesnei visuomenei, siekdami socialiai atsakingai spręsti konfliktus tarp klientų ir platesnės visuomenės interesų, laikydamiesi profesinių vertybių ir profesinės etikos principų;

- 8.7. siekia užtikrinti paslaugų gavėjo autonomiją ir teisę dalyvauti teikiant paslaugas ir priimant pagrįstus sprendimus;
- 8.8. gerbia ir skatina žmonių teisę patiems rinktis ir priimti sprendimus, jei tai nekelia grėsmės kitų asmenų teisėms bei teisėtiems interesams, ir informuoja juos apie galimas alternatyvas ir jų padarinius;
- 8.9. siekia įgalinti paslaugų gavėjus spręsti savo tarpusavio santykių ir socialines problemas;
- 8.10. siekia didinti paslaugų gavėjų gebėjimus ir galimybes keistis ir tenkinti savo poreikius;
- 8.11. supranta, kad žmonių tarpusavio santykiai yra svarbi pokyčių priemonė;
- 8.12. kuria empatišką, pasitikėjimu grįstą santykį su paslaugų gavėjais;
- 8.13. įtraukia paslaugų gavėjus į pagalbos procesą kaip partnerius, skatina asmenų (šeimų) socialinį dalyvavimą ir savarankiškumą;
- 8.14. išklauso ir teikia patikimą informaciją paslaugų gavėjams, sudarydami sąlygas priimti tinkamiausią sprendimą;
- 8.15. į asmeniui teikiamos pagalbos procesą įtraukia kitus specialistus, siekdami užtikrinti geriausius paslaugų gavėjų interesus;
- 8.16. neatskleidžia konfidencialios informacijos apie paslaugų gavėją be jo sutikimo tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kuriuos numato Lietuvos Respublikos įstatymai;
- 8.17. informuoja paslaugų gavėją apie galimą pagalbos suteikimą bei jo paties įtraukimą į pagalbos procesą;
- 8.18. išsamiai ir suprantamai teikia paslaugų gavėjams informaciją apie jo teises, galimybes bei su tuo susijusias pareigas ir atsakomybę;
- 8.19. suteikia paslaugų gavėjams galimybę susipažinti su savo asmeniniais duomenimis, jei tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymuose nurodytiems atvejams;
- 8.20. palaiko tik profesinius ryšius su paslaugų gavėjais, nereikalauja ir neima iš paslaugų gavėjų atlygio jokia forma ir nesudaro su jais jokių (ne)turtinių sandorių;
- 8.21. gerbia paslaugų gavėjų teisę į privatumą ir nereikalauja privačios informacijos, jei tai nėra būtina teikiant socialines paslaugas ir informuoja paslaugų gavėjus apie informacijos rinkimo tikslą ir priežastį;
- 8.22. su paslaugų gavėjais bendrauja mandagiai ir taktiškai. Pagarbiai išklauso asmenis ir imasi visų teisėtų priemonių jiems padėti, dėmesingai reaguoti į paslaugų gavėjų, jų artimųjų prašymus ir siūlymus.

V. GLOBOS NAMŲ DARBUOTOJO IR DARBDAVIO SANTYKIAI

9. Globos namų darbuotojai su darbdaviu, įstaiga privalo:
 - 9.1. laikytis dvišalių susitarimų;
 - 9.2. sąžiningai ir racionaliai disponuoti įstaigos finansiniais, materialiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, efektyviai naudoti juos tik įstaigos numatytiems tikslams siekti;
 - 9.3. nuolat siekia tobulinti Globos namų veiklą, didinti jos teikiamų paslaugų kokybę, paslaugų veiksmingumą ir efektyvumą;
 - 9.4. palaiko mandagius dalykinius abipusius santykius.

VI. KODEKSO POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMAS

10. Darbuotojo elgesys, veiksmai ar sprendimai, pažeidžiantys šio Kodekso etikos principus, neleistini ir užtraukia Kodekso 14 punkte nustatytą atsakomybę.
11. Jeigu darbuotojas nesilaiko Kodekse pateiktų etiško elgesio principų, *kitas darbuotojas arba paslaugų gavėjas* turi teisę pateikti skundą savo tiesioginiam padalinio vadovui arba Globos namų direktoriui.
12. Gavęs skundą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas Globos namų direktorius sudaro komisiją skundui iširti, įsakymu paskirdamas komisijos pirmininką bei kitus komisijos narius.
13. Globos namų direktoriaus paskirta etikos komisija tiria šio Kodekso etikos principų bei etinio elgesio pažeidimus.
14. Komisija, nustačiusi, kad darbuotojas arba savanoris, vykdydamas pareigas, ignoruoja etikos principus, gali taikyti tokias poveikio priemones:
 - 14.1. pažeidimo pripažinimą;
 - 14.2. įpareigojimą nutraukti neetišką elgesį;
 - 14.3. įpareigojimą atsiprašyti;
 - 14.4. siūlymą atlyginti moralinę žalą;
 - 14.5. išspėjimą;
 - 14.6. kitas, nustatytas LR darbo kodekse.

VII. ETIKOS KODEKSO VEIKSMINGUMO UŽTIKRINIMAS

15. Darbuotojų tarpusavio santykiai grindžiami abipuse pagarba, geranoriška ir aktyvia pagalba.
16. Bet kokį tarpusavio nesutarimą ar ginčą darbuotojai privalo pirmiausia stengtis išspręsti abipusiu susitarimu.
17. Susirinkimų ir/ar darbuotojų metinės veiklos vertinamojo pokalbio metu turi būti nuolat aptariama ir įvertinama, kaip darbuotojai vadovaujasi etikos kodeksu.
18. Siekiant užtikrinti etikos kodekso principų bei nuostatų laikymąsi, Globos namų darbuotojai privalo nedelsiant reaguoti į Kodekso pažeidimus aprašytais veiksmais.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Globos namai, vadovaudamiesi savo vizija, misija bei vertybėmis, skatina Kodekse išdėstytų elgesio principų ir standartų taikymą darbinėje veikloje: elgesyje su paslaugų gavėjais, kolegomis ir visuomene.
20. Etikos kodeksas taikomas visiems Globos namų darbuotojams, savanoriams bei studentams praktikantams.